

ДАРХАН-УУЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Дархан-Уул аймаг дахь сум дундын шүүхийн тамгын газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: ДАА-2024/04/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Дархан-Уул аймаг
2024 он

Дарга, тэргүүлэх аудитор Ш.Мөнхбаяр:
Утас: 70378845
Цахим хаяг: munkhbayarsh@audit.gov.mn

Аудитын менежер: У.Батсүрэн
Утас: 70373089
Цахим хаяг: batsurenu@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: С.Батцэцэг
Утас: 70373089
Цахим хаяг: battsetsegs@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Х.Сувдмаа
Утас: 70373089
Цахим хаяг: suvdmaakh@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Нэг. Хараат бус аудиторын дүгнэлт

ДАРХАН -УУЛ АЙМАГ ДАХЬ СУМ
ДУНДЫН ШҮҮХИЙН ТАМГЫН ДАРГА
Б.БАТ-АМГАЛАН ТАНАА

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Дархан-Уул аймаг дахь Сум дундын шүүхийн тамгын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дархан-Уул аймаг дахь Сум дундын шүүхийн тамгын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв тогилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд дутуу баригдсан 34,025.0 мянган төгрөгийн сургалтын байрыг албан хаагчдын хандивын хөрөнгөөр ашиглалтад оруулж, санхүүгийн тайланд тогилуулж, тодруулсан байна.

Аудитын гол асуудал

Монгол Улсын Засгийн Газрын 2023 оны 06 дугаар сарын 21-ны өдрийн 241 дүгээр тогтоолоор төрийн албан хаагчдын цалин хөлсийг шинэчлэн тогтоосон, мөн Засгийн газрын 2023 оны 07 дугаар сарын 05-ны өдрийн 272 дугаар тогтоолоор цалин хөлсний нэмэгдлийг тооцож олгосон байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Төсвийн шууд захирагч бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Дархан-Уул аймаг дахь Сум дундын шүүхийн тамгын газрын 2023 оны 4 дүгээр улирлын байдлаар гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 5 зорилтын 51 арга хэмжээ төлөвлөж, хэрэгжүүлснийг Шүүхийн ерөнхий зөвлөл хэрэгжилтийг "Хангалттай" гэж үнэлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж тогилуулах үүрэгтэй.

009020003

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж төлүүлэх үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.МЭНХБАЯР

Хоёр. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>23,013,970.00</u>	<u>27,570,300.00</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	7,000,000.00	13,839,000.00
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	7,000,000.00	13,839,000.00
3121	Төгрөг	7,000,000.00	13,839,000.00
31211	Төрийн сангийн харилцах	7,000,000.00	13,839,000.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	<u>16,013,970.00</u>	<u>13,731,300.00</u>
354	Хангамжийн материал	<u>16,013,970.00</u>	<u>13,731,300.00</u>
35410	Бичиг хэргийн материал	2,157,900.00	894,600.00
35420	Аж ахуйн материал	13,661,070.00	12,756,700.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	110,000.00	65,000.00
35470	Түлш шатах тослох материал	85,000.00	15,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>445,732,490.74</u>	<u>465,550,301.38</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	<u>445,732,490.74</u>	<u>465,550,301.38</u>
392	Биет хөрөнгө	<u>431,032,879.58</u>	<u>450,934,023.50</u>
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	270,389,939.00	304,414,939.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(45,173,340.24)	(49,868,825.40)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	85,000,000.00	85,000,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(24,116,666.67)	(37,983,333.43)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	140,697,817.37	175,644,084.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(65,531,243.76)	(73,181,837.02)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	61,201,411.54	76,166,288.08
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(34,725,361.34)	(37,132,115.41)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	9,375,000.00	9,375,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,237,208.32)	(2,627,708.32)
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	34,025,000.00	-
39217	Ном	1,127,532.00	1,127,532.00
393	Биет бус хөрөнгө	<u>14,699,611.16</u>	<u>14,616,277.88</u>
39301	Программ хангамж	250,000.00	250,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(76,388.84)	(159,722.12)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	14,526,000.00	14,526,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>468,746,460.74</u>	<u>493,120,601.38</u>
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>468,746,460.74</u>	<u>493,120,601.38</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	262,191,427.88	262,191,427.88
	Өмч - Төрийн өмч	262,191,427.88	262,191,427.88
512	Хуримтлагдсан үр дүн	<u>159,139,641.13</u>	<u>183,513,781.77</u>
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	159,139,641.13	159,139,641.13
51220	Тайлант үеийн үр дүн		24,374,140.64
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	47,415,391.73	47,415,391.73
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>468,746,460.74</u>	<u>493,120,601.38</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,428,553,364.00	1,973,141,810.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	23,107,364.00	52,486,510.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	21,857,364.00	52,486,510.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	20,144,464.00	47,766,380.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан үндсэн хөрөнгө	17,832,594.00	45,579,580.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан бараа материал	2,311,870.00	2,186,800.00
140020	Бусад орлого	1,712,900.00	4,720,130.00
	Тусламжийн орлого	1,250,000.00	
122001	Хандив тусламж	1,250,000.00	
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,405,446,000.00	1,920,655,300.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,405,446,000.00	1,917,355,300.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,405,446,000.00	1,917,355,300.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	00.00	3,300,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		3,300,000.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,438,682,507.84	1,948,767,669.36
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,438,682,507.84	1,948,767,669.36
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,385,484,320.86	1,924,155,005.55
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,032,759,485.39	1,477,419,701.62
210101	Үндсэн цалин	719,445,667.08	917,952,446.18
210102	Нэмэгдэл	230,060,317.31	327,425,761.44
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	35,700,000.00	54,552,000.00
210104	Урамшуулал	47,553,501.00	177,489,494.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	130,766,742.75	186,264,747.86
210201	Тэтгэврийн даатгал	89,621,492.57	127,980,425.08
210202	Тэтгэмжийн даатгал	10,451,367.65	15,003,461.60
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	8,240,133.80	11,866,369.11
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,041,249.80	2,560,421.77
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	20,412,498.93	28,854,070.30
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	55,469,434.96	64,758,821.50
210301	Гэрэл, цахилгаан	6,730,363.18	7,941,380.11
210302	Түлш, халаалт	12,172,097.84	15,525,674.30
210303	Цэвэр, бохир ус	1,121,588.25	1,440,266.91
210304	Байрны түрээс	35,445,385.69	39,851,500.18
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	76,075,385.92	85,345,807.34
210401	Бичиг хэрэг	33,882,188.00	44,792,150.02
210402	Тээвэр, шатахуун	17,163,000.00	18,132,250.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	12,090,247.92	13,805,387.32
210404	Ном, хэвлэл	478,500.00	
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	698,000.00	660,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	9,359,650.00	6,876,650.00

210408	Бараа материал акталсны зардал	2,403,800.00	1,079,370.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	13,369,500.00	16,227,750.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,414,000.00	305,000.00
210604	Урсгал засвар	11,955,500.00	15,922,750.00
2107	Томилолт, зочны зардал	4,639,000.00	16,091,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	4,639,000.00	16,091,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	17,116,922.00	22,483,057.87
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	13,696,020.00	18,871,929.87
210803	Даатгалын үйлчилгээ	3,124,000.00	3,124,700.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	143,784.00	145,628.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	55,000.00	45,000.00
210807	Газрын төлбөр	98,118.00	295,800.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	55,287,849.84	55,564,119.36
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		121,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	55,287,849.84	55,443,119.36
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	53,198,186.98	24,612,663.81
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,894,600.00	15,271,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,894,600.00	15,271,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	51,303,586.98	9,341,663.81
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	51,303,586.98	9,341,663.81
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(10,129,143.84)	24,374,140.64
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	00.00	
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	00.00	-
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	4,890,000.00	
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(4,890,000.00)	
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(15,019,143.84)	24,374,140.64

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2022 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	262,191,427.88	47,415,391.73	174,158,784.97		483,765,604.58
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт					
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	262,191,427.88	47,415,391.73	174,158,784.97		483,765,604.58
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт					
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт					
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз					
C07	Тайлант үеийн үр дүн			(15,019,143.84)		(15,019,143.84)
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	262,191,427.88	47,415,391.73	159,139,641.13		468,746,460.74
D01	2023 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	262,191,427.88	47,415,391.73	159,139,641.13		468,746,460.74
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт					-
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	262,191,427.88	47,415,391.73	159,139,641.13		468,746,460.74
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт					
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт					
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз					
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү					
D08	Тайлант үеийн үр дүн			24,374,140.64		24,374,140.64
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	262,191,427.88	47,415,391.73	183,513,781.77		493,120,601.38

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	1,412,446,000.00	1,933,655,300.00
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	7,000,000.00	13,000,000.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	7,000,000.00	13,000,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	7,000,000.00	13,000,000.00
140020	Бусад орлого	7,000,000.00	13,000,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,405,446,000.00	1,920,655,300.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,405,446,000.00	1,917,355,300.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,405,446,000.00	1,917,355,300.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	00.00	3,300,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		3,300,000.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	1,392,887,300.00	1,901,855,080.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,392,887,300.00	1,901,855,080.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,339,689,113.02	1,877,242,416.19
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,039,759,485.39	1,490,419,701.62
210101	Үндсэн цалин	726,445,667.08	930,952,446.18
210102	Нэмэгдэл	230,060,317.31	327,425,761.44
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	35,700,000.00	54,552,000.00
210104	Урамшуулал	47,553,501.00	177,489,494.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	130,766,742.75	186,264,747.86
210201	Тэтгэврийн даатгал	89,621,492.57	127,980,425.08
210202	Тэтгэмжийн даатгал	10,451,367.65	15,003,461.60
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	8,240,133.80	11,866,369.11
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,041,249.80	2,560,421.77
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	20,412,498.93	28,854,070.30
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	55,469,434.96	64,758,821.50
210301	Гэрэл, цахилгаан	6,730,363.18	7,941,380.11
210302	Түлш, халаалт	12,172,097.84	15,525,674.30
210303	Цэвэр, бохир ус	1,121,588.25	1,440,266.91
210304	Байрны түрээс	35,445,385.69	39,851,500.18
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	72,005,957.92	79,272,087.32
210401	Бичиг хэрэг	32,454,130.00	43,056,850.00
210402	Тээвэр, шатахуун	17,243,000.00	16,964,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	12,090,247.92	14,267,387.32
210404	Ном, хэвлэл	478,500.00	
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	698,000.00	916,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	9,042,080.00	4,067,850.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	00.00	
2105	Нормативт зардал	00.00	651,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	00.00	651,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	19,931,570.00	17,181,000.00

210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	8,901,300.00	445,000.00
210604	Урсгал засвар	11,030,270.00	16,736,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	4,639,000.00	16,091,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	4,639,000.00	16,091,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	17,116,922.00	22,483,057.89
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	13,696,020.00	18,871,929.89
210803	Даатгалын үйлчилгээ	3,124,000.00	3,124,700.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	143,784.00	145,628.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	55,000.00	45,000.00
210807	Газрын төлбөр	98,118.00	295,800.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	00.00	121,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		121,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	53,198,186.98	24,612,663.81
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,894,600.00	15,271,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,894,600.00	15,271,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	51,303,586.98	9,341,663.81
213301	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт		
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	51,303,586.98	9,341,663.81
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	19,558,700.00	31,800,220.00
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	00.00	
4	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (4)	00.00	
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	12,558,700.00	24,961,220.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	12,558,700.00	24,961,220.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	12,558,700.00	24,961,220.00
	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	12,558,700.00	24,961,220.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(12,558,700.00)	(24,961,220.00)
	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	00.00	
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	00.00	
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	7,000,000.00	6,839,000.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	7,000,000.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	7,000,000.00	13,839,000.00

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр /

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	хувь
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		7,000,000.00	(7,000,000.00)	
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,917,355,300.00	1,909,669,636.19	7,685,663.81	99.6
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,917,355,300.00	1,909,669,636.19	7,685,663.81	99.6
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,907,855,300.00	1,898,903,636.19	8,951,663.81	99.5
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,493,692,000.00	1,490,419,701.62	3,272,298.38	99.8
210101	Үндсэн цалин	943,154,200.00	930,952,446.18	12,201,753.82	98.7
210102	Нэмэгдэл	370,623,200.00	327,425,761.44	43,197,438.56	88.3
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	60,165,600.00	54,552,000.00	5,613,600.00	90.7
210104	Урамшуулал	119,749,000.00	177,489,494.00	(57,740,494.00)	148.2
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	186,294,000.00	186,264,747.86	29,252.14	100.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	133,812,400.00	127,980,425.08	5,831,974.92	95.6
210202	Тэтгэмжийн даатгал	13,120,400.00	15,003,461.60	(1,883,061.60)	114.4
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	10,496,300.00	11,866,369.11	(1,370,069.11)	113.1
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,624,100.00	2,560,421.77	63,678.23	97.6
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	26,240,800.00	28,854,070.30	(2,613,270.30)	110.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	68,410,000.00	64,758,821.50	3,651,178.50	94.7
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,210,000.00	7,941,380.11	(731,380.11)	110.1
210302	Түлш, халаалт	19,900,000.00	15,525,674.30	4,374,325.70	78.0
210303	Цэвэр, бохир ус	1,500,000.00	1,440,266.91	59,733.09	96.0
210304	Байрны түрээс	39,800,000.00	39,851,500.18	(51,500.18)	100.1
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	79,299,700.00	79,272,087.32	27,612.68	100.0
210401	Бичиг хэрэг	40,377,000.00	43,056,850.00	(2,679,850.00)	106.6
210402	Тээвэр, шатахуун	16,112,500.00	16,964,000.00	(851,500.00)	105.3
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	14,558,200.00	14,267,387.32	290,812.68	98.0
210404	Ном, хэвлэл	500,000.00		500,000.00	0.0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	852,000.00	916,000.00	(64,000.00)	107.5
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6,900,000.00	4,067,850.00	2,832,150.00	59.0
2105	Нормативт зардал	800,000.00	651,000.00	149,000.00	81.4
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	800,000.00	651,000.00	149,000.00	81.4
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	38,900,000.00	38,842,220.00	57,780.00	99.9
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	13,700,000.00	13,694,300.00	5,700.00	100.0
210602	Тавилга	5,700,000.00	5,696,920.00	3,080.00	99.9

210604	Урсгал засвар	19,500,000.00	19,451,000.00	49,000.00	99.7
2107	Томилолт, зочны зардал	16,351,100.00	16,091,000.00	260,100.00	98.4
210702	Дотоод албан томилолт	16,351,100.00	16,091,000.00	260,100.00	98.4
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	24,108,500.00	22,483,057.89	1,625,442.11	93.3
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	20,350,000.00	18,871,929.89	1,478,070.11	92.7
210803	Даатгалын үйлчилгээ	3,124,700.00	3,124,700.00	-	100.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	152,400.00	145,628.00	6,772.00	95.6
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	55,000.00	45,000.00	10,000.00	81.8
	Газрын төлбөр	426,400.00	295,800.00	130,600.00	69.4
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	00.00	121,000.00	(121,000.00)	
210902	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		121,000.00	(121,000.00)	
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	9,500,000.00	10,766,000.00	(1,266,000.00)	113.3
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	9,500,000.00	10,766,000.00	(1,266,000.00)	113.3
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	9,500,000.00	10,766,000.00	(1,266,000.00)	113.3
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,917,355,300.00	1,908,013,636.11	9,341,663.89	99.5
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,917,355,300.00	1,908,013,636.11	9,341,663.89	99.5
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	1,917,355,300.00	1,908,013,636.11	9,341,663.89	99.5
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	7,000,000.00	(7,000,000.00)	
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	13,839,000.00	(13,839,000.00)	
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	45.00	42.00	3.00	93.3
620001	Удирдах ажилтан	03.00	03.00	-	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	36.00	33.00	3.00	91.7
620004	Үйлчлэх	06.00	06.00	-	100.0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	3,300,000.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,300,000.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,300,000.00
2106	Эд хогшил худалдан авах	3,300,000.00
210601	Багаж техник хэрэглэл	3,300,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	3,300,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	3,300,000.00
131104	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	3,300,000.00
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	-
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-

Гурав. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

---

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар залруулсан алдаа¹ илрээгүй боловч санхүүгийн тайлан, төлөвлөлт болон Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой нийт 16,999.0 мянган төгрөгийн зөрчил² илэрсэнд 3 зөвлөмж өгөв.

3.1 Төлбөрийн акт

Төлбөрийн акт тогтоох зөрчилтэй асуудал гараагүй болно.

3.2 Албан шаардлага

Албан шаардлага хүргүүлэх зөрчилтэй асуудал гараагүй болно.

3.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1.1. ***Шилэн дансны тухай хуультай холбоотой асуудал***

1.1 Илрүүлэлт:

НББ-ийн бодлогын баримт бичигт нэмэлт өөрчлөлт орсон хууль тогтоомж, журам заавар стандартад нийцүүлэн шинэчлэлт сайжруулалтыг хийгээгүй байна

Өгсөн зөвлөмж:

Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.2-д НББ-ийн бодлогын баримт бичигт нэмэлт өөрчлөлт орсон хууль тогтоомж, журам заавар стандартад нийцүүлэн шинэчлэлт сайжруулалтыг хийх

2. 2.1 Илрүүлэлт:

Ахмадын санд төвлөрүүлсэн 13,000.0 мянган төгрөгийг тухайн жилийн төсөвт тусгаагүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Засгийн газрын 2017 оны 197 дугаар тогтоолын 2 дугаар хавсралтаар баталсан “Ахмадын сан байгуулан ажиллуулах журам”-ын 1.3-т заасныг хэрэгжүүлж, санд шаардагдах хөрөнгийг төсөвтөө жил бүр тусгах

3. 3.1 Илрүүлэлт:

Цахим дэлгүүрт байршсан бараа, үйлчилгээг бусад этгээдээс худалдан авсан байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Төрийн хэмнэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4-д заасны дагуу цахим дэлгүүрт байршсан бараа, үйлчилгээг бусад этгээдээс авахыг хориглох

Дээрх зөвлөмжүүдийн биелэлтийг Дархан-Уул аймгийн Төрийн аудитын газарт 2024 оны 05 дугаар сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

---

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

